

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 10 listopada 2022 r.

ZP-KNPS.431.7.6.2022.EL

Pani
Dorota Szubartowska
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Pieńsku

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 20-22 września 2022 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę

zagrożającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2021 r. do dnia 20 września 2022 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 20 września 2022 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2020 r. do dnia 20 września 2022 r. natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 20 września 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2022 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku w dniu 20.10.2022 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Dorota Szubartowska zatrudniona na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku od dnia 1 stycznia 2006 r.
Burmistrz Miasta i Gminy Pieńsk upoważnił:

1. Panią Dorotę Szubartowską – Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku na podstawie:
 - ✓ Zarządzenia Nr 127/07 z dnia 24.12.2007 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych.
 - ✓ Zarządzenia Nr 84/08 z dnia 1.08.2008 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń alimentacyjnych.
 - ✓ Zarządzenia Nr 58/10 z dnia 29.06.2010 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Zarządzenia Nr 56/14 z dnia 19.05.2014 r. do prowadzenia spraw i wydawania decyzji w zakresie dotyczącym zasiłków dla opiekunów.
 - ✓ Zarządzenia Nr 1/17 z dnia 3.01.2017 r. do prowadzenia spraw i wydawania decyzji w zakresie dotyczącym ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

2. Panią [REDACTED] podstawie:

- ✓ Zarządzenia Nr 13/08 z dnia 22.01.2008 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia Nr 88/08 z dnia 11.08.2008 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń alimentacyjnych.
- ✓ Zarządzenia Nr 59/10 z dnia 29.06.2010 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
- ✓ Zarządzenia Nr 57/14 z dnia 19.05.2014 r. do prowadzenia spraw i wydawania decyzji w zakresie dotyczącym zasiłków dla opiekunów.
- ✓ Zarządzenia Nr 2/17 z dnia 3.01.2017 r. do prowadzenia spraw i wydawania decyzji
- ✓ w zakresie dotyczącym ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

3. Panią [REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia Nr 102/22 z dnia 4.08.2022 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia Nr 103/22 z dnia 4.08.2022 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń alimentacyjnych.
- ✓ Zarządzenia Nr 104/22 z dnia 4.08.2022 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
- ✓ Zarządzenia Nr 107/22 z dnia 4.08.2022 r. do prowadzenia spraw i wydawania decyzji w zakresie dotyczącym ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie objętym kontrolą Pani [REDACTED] - [REDACTED]
[REDACTED] oraz Pani [REDACTED] - [REDACTED] nie posiadały wymaganego na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych pisemnego upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, Ponadto ww. osoby nie posiadały upoważnień do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, do prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia 4000,00 zł, wymaganych na podstawie art. 8b i art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom

uprawnionym do alimentów oraz art. 10 ust. 13 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Na dzień kontroli 20 września 2022 r. pracownicy nie posiadali ww. upoważnień, ponieważ w opinii radcy prawnego <wydawanie upoważnień dla wszystkich pracowników mija się z celem i sensem upoważnień jako takich>. W dniu 20 września 2022 r. na wniosek kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku, Burmistrz Miasta i Gminy Pieńsk Zarządzeniem Nr 133-140 upoważnił Panią [REDAKTOWANO] i Panią [REDAKTOWANO] do prowadzenia postępowań w ww. sprawach”.

(dowód: akta kontroli str. 81-98)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Dorota Szubartowska – Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku - zatrudniona od 1 stycznia 2006 roku na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku.
2. Pani [REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]
3. Pani [REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]
4. Pani [REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]
5. Pani [REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]
6. Pani [REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]

(dowód: akta kontroli, str. 49)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne

celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.),
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466),
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481),
4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205),
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
6. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297),
7. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329),
8. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234),

9. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000),
10. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Dorota Szubartowska - Kierownik Ośrodka.

Informacje ogólne:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku został powołany na mocy Uchwały Nr X/46/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Pieńsku z dnia 30 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty:

- a) Uchwałą Nr XIII/82/07 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 28 grudnia 2007 roku w sprawie nadania statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku.
- b) Uchwałą Nr XXV/141/08 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku nadanego uchwałą Nr XIII/82/07 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 28 grudnia 2007 r.
- c) Uchwałą Nr XX/98/12 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie wprowadzenia zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku nadanego uchwałą Nr XIII/82/07 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 28 grudnia 2007 r.
- d) Uchwałą Nr XVI/71/2016 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku nadanego uchwałą Nr XIII/82/07 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 28 grudnia 2007 r.

- Regulamin Organizacyjny wprowadzony:

- a) Zarządzeniem Nr 2/2006 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku z dnia 10 stycznia 2006 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku.
- b) Zarządzeniem Nr 14/2008 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku z dnia 3 listopada 2008 roku w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie organizacyjnym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Pieńsku.

- c) Zarządzeniem Nr 5/2016 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku z dnia 30 marca 2016 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku.
- d) Zarządzeniem Nr 2/2017 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku z dnia 4 stycznia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie organizacyjnym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku.
- e) Zarządzeniem Nr 15/2022 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku z dnia 1 sierpnia 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: *„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku realizuje obowiązek wynikający z art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych poprzez umieszczanie informacji o terminach składania wniosków na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku www.piensk.naszops.pl oraz wywieszanie informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka oraz Urzędzie Miasta i Gminy w Pieńsku”*.

(dowód: akta kontroli, str. 55)

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu oraz zasiłek dla opiekuna wypłacane są przelewem bankowym, przekazem pocztowym oraz gotówką w kasie – czynnej codziennie w godzinach 9.00 – 12.00.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałki od 8.00. do 16.00, wtorek – piątek 7.00 do 15.00.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.).

Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2021/2022 do dnia 20.09.2022 r. do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku wpłynęły 393 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 13 wniosków. Do innych organów przekazano 0 wniosków. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 2 wnioski.

W okresie zasiłkowym 2021/2022 w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku wypłacono 3 605 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 963,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 2 399,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 243,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 2 300 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 15,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 52,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 161,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 131,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 40,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 298,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 347,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 60,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 487,

- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 709.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 2 291 zasiłków pielęgnacyjnych, 476 świadczeń pielęgnacyjnych, 22 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 34 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 166 świadczeń rodzicielskich.

Ośrodek w okresie od 1.11.2021 r. do 20.09.2022 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 2 330 723,02 zł.

W okresie zasiłkowym 2021/2022 świadczenia rodzinne pobierało 447 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnione było 145 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 45 rodzin,
- na 2 dzieci – 58 rodzin,
- na 3 dzieci – 23 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 19 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2021 r. do 20.09.2022 r. Ośrodek wydał 376 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 29 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji 5 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w 3 sprawach utrzymało w mocy zaskarżone decyzje, w 1 sprawie uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę, a w jednej sprawie uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.K.E. – 000341/SP/07/2022 z dnia 26.07.2022 r.,

000340/ZP/07/2022 z dnia 26.07.2022 r.

2.M.L. – 000139/ZR/11/2021 z dnia 18.11.2021 r.

3.M.H. – 000044/ZR/09/2021 z dnia 24.09.2021 r.,

000196/ZR/01/2022 z dnia 13.01.2022 r.

4.M.K. – 000307/ZR/06/2022 z dnia 10.06.2022 r.

5.M.B. – 000076/ZR/10/2021 z dnia 21.10.2021 r.,

000339/ZR/07/2022 z dnia 26.07.2022 r.,

000337/SRD/07/2022 z dnia 26.07.2022 r.

6.B.A. – 000008/ZR/108/2021 z dnia 27.08.2021 r.

7.P.Ch. – 000289/BE/05/2022 z dnia 26.05.2022 r.

8.B.D. – 000064/ZR/09/2021 z dnia 30.09.2021 r.

9.E.K. – 000375/SZO/08/2022 z dnia 30.08.2022 r.

10.A.L – 000380/ZP/09/2022 z dnia 5.09.2022 r.

11.P.C. – 000357/ZP/08/2022 z dnia 10.08.2022 r.

12.Z.A. – 000361/BE/08/2022 z dnia 11.08.2022 r.

13.K.Cz. – 000019/ZR/09/2021 z dnia 9.09.2021 r.

14.E.K. – 000032/ZR/09/2021 z dnia 20.09.2021 r.,
000295/ZM/05/2022 z dnia 31.05.2022 r.

15.J.O. – 000018/ZR/09/2021 z dnia 8.09.2021 r.,
000242/ZR/03/2022 z dnia 9.03.2022 r.

16.N.P. – 000310/ZR/06/2022 z dnia 20.06.2022 r.

17.W.W. – 000225/SRD/02/2022 z dnia 28.02.2022 r.

18.M.Z. – 000053/ZR/09/2021 z dnia 28.09.2021 r.

19.J.K. – 000201/SP/12/2020 z dnia 1.12.2020 r. ze zm.

20.A.K. – 000190/SZO/01/2022 z dnia 17.01.2022 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 27 zasiłków rodzinnych oraz 41 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 1,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
 - samotnego wychowywania dziecka – 4,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 8,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 4,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 17,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 5,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,

- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

MGOPS w Pieńsku samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznany.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania

stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 3 (M.H.) Organ przyznał stronie dwukrotnie te same świadczenia dwoma decyzjami. Decyzją nr 000044/ZR/09/2021 z dnia 24.09.2021 r. przyznał stronie świadczenie w formie: zasiłku rodzinnego na dzieci A.H., M.Ś., J.H., D.Ś., K.Ś. na okres od 1.11.2021 r. do 31.10.2022 r. dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia na dzieci A.H. oraz J.H. na okres od 1.11.2021 r. do 31.12.2021 r., dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na dzieci A.H., M.Ś., J.H., D.Ś., K.Ś. na okres od 1.09.2022 r. do 30.09.2022 r., dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na dzieci A.H., K.Ś., J.H. na okres od 1.11.2021 r. do 31.10.2022 r., dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła na dzieci K.Ś., oraz M.Ś. na okres od 1.11.2021 r. do 30.06.2022 r. oraz od 1.09.2022 r. do 31.10.2022 r. Natomiast decyzją nr 000196/ZR/01/2022 z dnia 13.01.2022 r. przyznał stronie świadczenia w formie: zasiłku rodzinnego na dzieci A.H., M.Ś., J.H., D.Ś., K.Ś., na okres od 1.01.2022 r. do 31.10.2022 r., dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na dzieci A.H., M.Ś., J.H., D.Ś., K.Ś. na okres od 1.09.2022 r. do 30.09.2022 r., dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na dzieci A.H., K.Ś., J.H. na okres od 1.01.2022 r. do 31.10.2022 r., dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła na dzieci K.Ś. oraz M.Ś. na okres od 1.01.2022 r. do 30.06.2022 r. oraz od 1.09.2022 r. do 31.10.2022 r. Ponadto przedłużono z urzędu dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia na dzieci A.H. oraz J.H. do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub do końca okresu zasiłkowego tj. do 31.10.2022 r.

W związku z powyższym w obrocie prawnym pozostawały dwie decyzje ustalające uprawnienie do zasiłku rodzinnego wraz dodatkami na okres od 1.01.2022 r. do 31.10.2022 r. Z analizy wynika, iż środki przyznane ww. decyzjami wypłacono w prawidłowych kwotach, tj. nie stwierdzono zdublowanych wypłat świadczeń należnych za poszczególne miesiące.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 9, art. 14, art. 15, art. 15a, art. 15b, art. 16, art. 17 i art. 17c. Natomiast zgodnie z art. 24 ust. 2 ww. ustawy prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego.

W myśl art. 26 ust. 1 ww. ustawy świadczenia rodzinne wypłaca się w okresach miesięcznych.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. zgodnie z którym organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną. W związku z powyższym należy podjąć działania w celu stwierdzenia nieważności [REDACTED]

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Działając na podstawie wejścia w życie art. 15h ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.) do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub do końca okresu zasiłkowego tj. 31-10-2022 r. przedłużono Pani M.H. decyzją z dnia 13.02.2022 r. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia na dzieci A.H. oraz J.H. Na wydruku decyzji powinien zostać ujęty tylko przedłużany dodatek do zasiłku rodzinnego zamiast omyłkowo wpisanych wszystkich świadczeń przyznanych Pani M.H.“

(dowód: akta kontroli, str. 63-80)

2. W sprawie nr 9 (E.K.) oraz nr 20 (A.K.) organ przyznał prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego bez kompletu dokumentów. W aktach sprawy brakuje dokumentów

potwierdzających stopień pokrewieństwa pomiędzy osobom sprawującą opiekę a osobom wymagającą opieki.

Zgodnie z art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, (...).

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Natomiast zgodnie z art. 129 § 1 ww. ustawy obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych - obciąża bliższych stopniem przed dalszymi.

W związku z powyższym ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego należy ustalić czy pomiędzy wnioskodawcą a osobą wymagającą opieki ciąży obowiązek alimentacyjny.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Brak dokumentów dotyczących stopnia pokrewieństwa we wnioskach Pani E.K. oraz Pani A.K. wynika z przeoczenia pracownika oraz z faktu, że wiedza pracownika na temat pokrewieństwa jest powszechnie znana z uwagi na małą grupę społeczną jaką jest gmina Pieńsk. Dokumenty zostały uzupełnione w trakcie kontroli.“

(dowód: akta kontroli, str. 99)

3. W sprawie nr 15 (J.O.) Organ ustalając prawo do świadczeń w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, nie utracił dochodu strony z tytułu utraty zatrudnienia.

W myśl art. 5 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pani J. O. w dniu 6.09.2021 r. złożyła oświadczenie, że w roku 2020 podejmowała zatrudnienie tylko przez dwa miesiące (tj. listopad i grudzień) i że nie posiada umowy

z tego okresu tylko sam PIT-11, który dołączyła do wniosku. Przy weryfikacji pracownik przeoczył ten fakt i mylnie uwzględnił powyższy dochód”.

(dowód: akta kontroli, str. 59)

4. W sprawie nr 13 (K.Cz.) Organ ustalając prawo do świadczeń w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, nie utracił dochodu z tytułu świadczeń w formie funduszu alimentacyjnego otrzymanych w 2020 roku pomimo, iż osoba zobowiązana do alimentacji zmarła.

Zgodnie z art. 3 pkt 23 lit. i ustawy o świadczeniach rodzinnych ilekroć w ustawie jest mowa o utracie dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych.

W myśl art. 5 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Składając wniosek o świadczenia rodzinne w dniu 31.08.2021 r. Pani K.C. oświadczyła w pkt 6.3 wniosku o świadczenia rodzinne, że nie nastąpiła utrata dochodu przez członka jej rodziny. Ponadto składając oświadczenie o dochodach nieopodatkowanych wskazała, że w 2020 r. osiągnęła dochód z tytułu funduszu alimentacyjnego. Mając powyższe na uwadze, tut. organ, przeliczając dochód rodziny Pani K. nie zastosował mechanizmu utraty dochodu”.

(dowód: akta kontroli, str. 61)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji

właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku, w okresie zasiłkowym 2021/2022 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 13 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację dwóch przekazanych spraw:

1.P.M., 2.P.S.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr PESEL, oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wniosku wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski, Wniosek wraz z dokumentacją przekazany zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 587 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna na łączną kwotę 301 079,12 zł.

W okresie tym wydał 43 decyzje administracyjne w tym 2 odmowne. Od treści wydanych decyzji 3 osoby wniosły odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w 2 przypadkach utrzymało w mocy zaskarżone decyzje. W jednym przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę.

Na dzień 20.09.2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku nie wypłaca żadnych zasiłków dla opiekunów.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1.R.K. – 000664/ZDO/06/2014 z dnia 12.06.2014 r. ze zm.,

000912/ZZ_ZDO/07/2019 z dnia 1.07.2019 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wniosek składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez

osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna.

Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2021/2022 do dnia 20.09.2022 r. pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano osobom z 71 rodzin.

W okresie tym wypłacono 1 059 świadczeń na łączną kwotę 431 955,02 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 957,
- w wieku 18 – 24 lat – 102,
- 25 lat i więcej – 0.

W okresie od dnia 1.10.2021 r. do dnia 22.09.2022 r. Ośrodek wydał 80 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 6 decyzji odmownych. Od decyzji odmownych nikt nie wniósł odwołania do organu II instancji

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 17 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.B.P. – 000034/FA/10/2021 z dnia 5.10.2021 r.

2.A.Cz. – 000023/FA/09/2021 z dnia 23.09.2021 r.,

000076/FA/06/2022 dnia 20.06.2022 r.

3.E.J. – 000007/FA/09/2021 z dnia 2.09.2021 r.

4.E.K. – 000037/FA/10/2021 z dnia 7.10.2021 r.

5.M.L. – 000060/FA/11/2021 z dnia 3.11.2021 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawdzonych sprawach jako stronę decyzji (art. 107 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego) wskazywano przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej do

alimentów, któremu „przyznawano świadczenia z funduszu alimentacyjnego na osobę uprawnioną”.

Zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stroną decyzji o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica (...).

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzjach administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego tut. organ jako adresata wpisuje- przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej co wynika z art. 107 § 1 pkt. 3 kodeksu postępowania administracyjnego w którym wymieniono składniki jakie powinna zawierać decyzja (oznaczenie strony lub stron) i odniesiono się do wnioskodawcy, który jest również stroną w postępowaniu administracyjnym i przedstawicielem ustawowym osoby niepełnoletniej, a osoby uprawnione są wymienione w sentencji decyzji w związku z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto informujemy, że po zapoznaniu się z interpretacją art. 107 § 1 pkt. 3 organ zmieni zapis w nowych decyzjach i będzie wskazywał jako adresata decyzji osobę uprawnioną”.

(dowód: akta kontroli, str. 101)

2. W sprawie nr 5 (M.L.) Organ utracił dochody za 2020 r. pełnoletniego członka rodziny (matki) z pracy w [REDAKTOWANE]. bez dokumentu potwierdzającego datę i rodzaj dochodu utraconego.

Zgodnie z § 6 pkt 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalając prawo do świadczeń, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5, uwzględnia się również odpowiednio dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik [REDAKTOWANE] rozpatrując wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uznała, że odpowiedź z systemu i weryfikacja informacji

o składkach na ubezpieczenie zdrowotne jest wystarczającym dokumentem informującym o okresie zakończenia zatrudnienia i nie poprosił wnioskodawcy o dodatkowe oświadczenie lub dokument potwierdzający fakt utraty dochodu.

W dniu 22.09.2022 r. pracownik skontaktował się z Panią M. L. i ustalił, że strona zgłosi się do tut. organu i złoży oświadczenie, że nie posiada świadectwa ponieważ utraciła je w trakcie przeprowadzki. Strona zgłosiła się do tut. organu i złożyła stosowne oświadczenie”.

(dowód: akta kontroli, str.103)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205).

W okresie świadczeniowym 2021/2022 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 51 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 30 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W 12 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. Nie informowano PUP o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego. W okresie objętym kontrolą nie skierowano wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz nie występowano z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Nie wystosowano wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek nie wydał decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 226 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

- ERIF – Biuro Informacji Gospodarczej
- BIG InfoMonitor
- Krajowy Rejestr Długów BIG
- KIDT BIG SA -Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG SA

(dowód, akta kontroli, str. 53)

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku działając jako Organ właściwy dłużnika lub Organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji (art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów). Powodem tego zgodnie z oświadczeniem Kierownika MGOPS w Pieńsku było: *„Z oświadczeń składanych przez wnioskodawców wynikało, że ww. inne osoby nie są w stanie sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu ze względu na trudną sytuację majątkową, finansową czy też zdrowotną. Zasądzenie od nich chociażby symbolicznej kwoty byłoby nieuzasadnione i stanowiło fikcję prawną, a także nie byłoby zgodne z zasadami współżycia społecznego”*.

(dowód, akta kontroli, str.57)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 12 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (H.W.), nr 2 (Ł.M.), nr 3 (Sz.D.), nr 4 (K.P.), nr 5 (P.J.), nr 6 (M.G.), nr 7 (Ł.W.), nr 8 (J.G.), nr 9 (K.B.), nr 10 (S.S.), nr 11 (S.S.) oraz nr 12 (M.P.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Miasta i Gminy Pieńsk, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce

jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Miasta i Gminy Pieńsk, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczony.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

W okresie od 1.01.2017 r. do 20.09.2022 r. do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku wpłynął 1 wniosek o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 1 osobie oraz wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 4 000,00 zł. Ośrodek wydał 1 decyzję administracyjną w sprawie jednorazowego świadczenia. Od treści wydanej decyzji strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzję administracyjną o następującym numerze:

1. M.Sz – 000439/JS/03/2017 z dnia 20.03.2017 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenia potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalania prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. W skontrolowanej decyzji w sposób prawidłowy określano jej składniki. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzję administracyjną wydano w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. pozostawienie w obrocie prawnym dwóch decyzji ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na ten sam okres, tj. od 1.01.2022 r. do 31.10.2022 r.,
2. przyznawanie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego bez dokumentów potwierdzających stopień pokrewieństwa pomiędzy osobą wnioskującą a osobą wymagającą opieki,
3. błędne ustalanie dochodów rodziny w przypadku utraty dochodów,
4. błędne ustalanie dochodów rodziny w przypadku zgonu osoby zobowiązanej do alimentów,
5. błędne oznaczenie strony postępowania w decyzji ustalającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
6. utracanie dochodów rodziny bez dokumentu potwierdzającego datę i rodzaj dochodu utraconego.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W sprawach związanych z wydłużaniem prawa do dodatków do zasiłku rodzinnego w związku z zastosowaniem art. 15h ustawy z dnia 3 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, nie przyznawać ponownie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, jeżeli prawo to było ustalone do końca okresu zasiłkowego na mocy pierwotnej decyzji.

W związku z powyższym w sprawie nr 3 (M.H.) należy wyeliminować z obrotu prawnego decyzję przyznającą prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami nr 000196/ZR/01/2022 z dnia 13.01.2022 r. przyznającą świadczenia na okres zawierający okres zawarty we wcześniejszej decyzji tj. decyzji nr 000044/ZR/09/2021 z dnia 24.09.2021 r.

Podstawa prawna: art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000).

Termin wykonania: niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

2. W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego wzywać o dokumenty potwierdzające istnienie obowiązku alimentacyjnego (pokrewieństwa) pomiędzy osobą sprawującą opiekę a osobą wymagającą opieki w sytuacji, jeśli związek ten nie wynika z rejestru PESEL.
Podstawa prawna: art. 16a oraz 24 a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. W sytuacji utraty zatrudnienia przez wnioskodawcę lub członka rodziny do dochodu rodziny nie doliczać dochodu utraconego.
Podstawa prawna: art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
4. W przypadku zgonu osoby zobowiązanej do alimentów do dochodu rodziny nie doliczać świadczeń z funduszu alimentacyjnego otrzymanych w roku bazowym.
Podstawa prawna: art. 3 pkt 23 lit. i, art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Adresatem decyzji dot. ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osoby niepełnoletniej wskazywać osobę uprawnioną do alimentów reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego
Podstawa prawna: art. 2 pkt 11 oraz art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205).
Termin wykonania: na bieżąco.
6. W przypadku ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w sytuacji gdy nastąpiła utrata dochodów, wzywać o dokumenty potwierdzające datę i rodzaj dochodu utraconego.
Podstawa prawna: § 6 pkt 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1467).
Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta i Gminy Pieńsk, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Pieńsk
2. a/a

MIĘDZYGODNOŚĆ
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
ul. Wydziałowa 2, 53-600 Pieńsk
Ewelina Zychowicz